

No thanks!

Vad handlar debatten om experimentet med finska som delvis integrerat undervisningsspråk vid Vasa svenskspråkiga övningsskola egentligen om? En del gör gällande att det handlar om hela finlandssvenskhetens framtid. Andra att det är fråga om en mycket liten storm i ett mycket litet vattenglas. Min ståndpunkt är att debatten är relevant. Men inte på grund av vad man debatterar, utan på grund av hur man gör det.

De som förhåller sig negativt till experimentet befarar att det leder till att svenskan hamnar på allmän reträtt i den svenskspråkiga skolan. Detta vore förstås ytterst oroande. Den svenskspråkiga skolundervisningen är och förblir svenskhetens allra viktigaste bastion i vårt land. Eller var har du lärt dig *Modersmålets sång*?

Men att påstå att ett litet experiment leder till en söndervittring av ett helt skolsystem är nog milt sagt en överdrift. Den enspråkiga svenskheten i Vasatrakten är snart historia. Om tio–femton år kommer föräldrar till barn vid Vasa övningsskola att vara mycket mer oroliga över att deras barn ska lära sig tillräckligt bra svenska innan de kastas ut i en mångspråkig värld. Så är läget i alla fall i dag i de flesta svenskspråkiga skolor i södra Finland. Ett lättare sätt att lära sina barn finska är vända upp och ner på HBL:s fyndiga reklamslogan. Ta risken och förälska dig i en finne!

Vilket för övrigt påminner mig om ett annat grundläggande tankefel i denna debatt. En växande andel av skolbarnen i våra svenskspråkiga skolor hör knappt alls svenska talas i sin hemmiljö. Dessa barn och ungdomar är en ytterst viktig, på lång sikt kanske rentav en avgörande resurs för det svenska Finland.

Här avser jag inte enbart barn från tvåspråkiga äktenskap där svenskan hamnat på undantag. Här avser jag också barn från andra språkgrupper, vars föräldrar är kloka nog att ge dem ett språk till och samtidigt en nyckel till hela det skandinaviska Nordeuropa. I dag görs detta val i första hand av högt utbildade och på annat sätt välplacerade finsk- eller mångspråkiga föräldrar i huvudstadsregionen. I morgon är det kanske Finlands ryskspråkiga elit som gör det samma.

För att denna positiva trend ska fortsätta och förstärkas måste vi behålla och utveckla det svenskspråkiga skolväsendets speciella charm och effektivitet. I detta avseende är det ytterst viktigt att stödja och utveckla lärarkårens vidsynthet och realism. Just därför tycker jag det lilla experimentet vid Vasa övningsskola inte borde uppfattas som ett hot utan som ett positivt exempel på finlandssvenskt frisinne. Inom kort förstår man ändå hur onödig hela denna satsning har varit.

Och då är man också bättre utrustad att avvärja diverse framtida krav och förväntningar på att på motsvarande sätt göra engelskan till ett integrerat undervisningsspråk i våra skolor. Om så skulle ske kan engelskan mycket väl bli det dominerande umgängesspråket mellan språkgrupperna på våra kustorter. No thanks!

Henrik Meinander, Hufvudstadsbladet (HBL) 2.6.2008